

SOKOLSKI GLASNIK

GLASILO SAVEZA SOKOLA KRALJEVINE JUGOSLAVIJE

Mesečni prilog »Sokolska Prosveta«

God. II. ~ Broj 30.

Ljubljana,
23. jula
1931.

Izlazi svakog četvrtika • Godišnja pretplata 50 Din • Uredništvo i uprava u Ljubljani (Narodni dom)
Telefon br. 2545 • Račun kod poštanske štedionice br. 12.943 • Oglasi po ceniku • Rukopisi se ne vraćaju

MEMO E. KRALJIĆ (Ljubljana):

Sokolsko štivo

Naglo širenje Sokolstva u našoj državi postavilo je starešinstvu Saveza SKJ, a saveznom prosvetnom odboru napose, nove brige i nove zadatke. Podvostručenje broja sokolskih pripadnika nije zahtevalo samo i podvostručenje dosadanjeg sokolskog rada, već daleko više. Sistem i metod sokolske prosvete temeljito se menja: traže se novi prosvetni putevi i smerovi, kako bi se čim bolje i brže moglo postignuti postavljani cilj: preporod jugoslovenskog naroda u duhu Tyrseve ideje. U kratko: silno uvećan rad uz reorganizaciju i načina vaspitanja i vaspitnih sredstava.

Jedno od najvažnijih vaspitnih sredstava — za sva pitanja — još je uvek: štampa. Ona zamenjuje živu reč, ona se pojavljuje svuda, gde nestaje žive reči — govornika. U mnogo slučajeva pače, reč i ne može da zameni mrtvo slovo. Uočivši tu snagu i moć mrtvog slova, u kulturnom svetu i posvećuje se ogromna pažnja štampi, znajući, da polovica uspeha, uspeh je dobre i dobro uvedene štampe.

Nisam imao namere, niti je cilj ovog članka da govorim o važnosti štampe i njenom utecaju na čitalačke slojeve. Mene više zanima pitanje, koje se dnevno ističe i postavlja našem sokolskom prosvetnom problemu: zašto se sokolska štampa tako sporo širi i slabo prodire među sokolske redove?

Ja sam o ovom važnom i teškom pitanju više puta razmišljao. I pratio odnosne prilike u više sokolskih društava. Tražio sam u posledicama uzroke, pa sam došao od sledećih zaključaka: Novčana pitanja nikako ne dolaze u našem slučaju u obzir, jer je sokolska štampa danas srazmerno najjeftinija. Ta činjenica omogućuje svakome pripadniku sokolske ideje, pa i onome, koji se nalazi u slabijim materijalnim prilikama, da bude pretplaćen barem na jedno sokolsko glasilo. Smetnje su dakle na drugoj strani.

Jačem širenju sokolske štampe, po mojem mišljenju i iskustvu, stoje na putu ove okolnosti: 1. Nikakvo ili neznatno sokolsko vaspitanje većine sokolskih funkcionera. Iz ovoga rezultira najveći deo posledica; 2. Neupućenost i nedostatak smisla širih sokolskih redova za sokolsko štivo i 3. sam način pisanja sokolskih pisaca.

Pokušaću, da prema svojim mogućnostima, objasnim napred navedene tačke.

Za uvadanje i širenje sokolske štampe među članstvo, naraštaj i decu pozvani su vodeći članovi društva, sokolski funkcioneri, a u prvom redu prosvetari sokolskih jedinica. Da bi to oni mogli činiti, iz sopstvenih pobuda, potreban je preduslov, da su ponajpre oni sami idejno dovoljno vaspitani, požrtvovalni i radnici: da svuda prednjače u pozitivnom smislu te reči. Oni su u prvom redu dužni da redovito prate pisanje sokolskih časopisa i edicija, motre njihov razvitak i zanimaju se za rešavanje postavljenih sokolskih pitanja. Treba, dakle, da prate prilike i stanje u Sokolstvu, da iz toga crpe potrebna znanja i uputstva, i da to dalje usledjuju i šire među pripadnike svoga društva. Toga na žalost, u vrlo mnogo slučajeva, ne vidimo. Ne samo da sokolski odbornici ništa ne žrtvuju na sokolsku štampu, već naprotiv: prema sokolskom štvu pokazuju neki neshvatljiv nehat i nerazumevanje. U sokolskim čitaonicama i poslovnicama stoje netaknuti sokolski listovi. Niko ni da bi okom pokliznuo preko njih, a kamo li nešto pročitao i o pročitavom promislio! — Uzrok je u tome, što kod osnivanja društava i uopšte kod sastavljanja sokolskih odbora, nešto s neznanja, nešto s običaja, a nešto iz potrebe, najviše se pažnje posvećuje izvesnim zvanjima i titulama, a vrlo malo spremi i volji pojedinaca, ma da nas iskustvo uči, da je to vrlo često štetno i pogrešno. Društveni prosvetar ne mora biti uvek profesor ili učitelj, ma da im to najviše odgovara i ma da su za to najpozvaniji. Na vodećim mestima treba da su ljudi, koji su sokolski odgojeni, koji ume i hoće da rade, koji su među Sokolima i u Sokolani odrasli i odgo-

jili se. Ljudi sitnog rada, s malo reči, a mnogo samopregora i zdrave ambicije. Samo takvi mogu sebe da žrtvuju ideji i samo oni imaju uspeha. Tek uz njih treba postavljati na odbojnička mesta ljude auktoriteta, neporočne, koji će služiti kao garancija, da će se sokolska načela tačno i верно izvršavati (oni bi stvarno pretstavljali društvo naprama vani). Ne možemo zahtevati, a i nemoguće je, da će sokolski prosvetar, koji je došao iz grada, koji nije nikada bio u Sokolani, među Sokolima, koji ne poznaje ni ideje, ni zadatka, ni prilika u Sokolstvu, ni prilika u mestu i društvu, koji se ne kreće među članstvom, već s visoka gleda na njih, imati među članstvom uspeha, niti da će ga moći zagrejati za sokolsku ideju i sokolsko štivo. Starešinstva župa morala bi na ovo polagati osobitu pažnju i već unapred osujetiti postavljanje ovakvih ljudi na vodeća društvena mesta.

Kad znamo za ovakvo žalosno stanje u pojedinim sokolskim odborima, zar možemo zahtevati nešto više i bolje — da se tako izrazim — od običnih redova — Sokola? — Kako će oni moći da budu pretplatnici sokolskih listova, kad im nije niko objasnio korist čitanja, niko probudio interes, smisao i volju za čitanje. Koliko je članova, koji u opšte i ne znaju, da sokolska štampa i postoji. Naša narodna poslovica lepo kaže: »Od glave riba smrdi«. Kakav odbor, takvo društvo; nikakvi odbornici, nikakvi i članovi.

Ubeđen sam, da bi uz nešto više volje, rada, interesa i sokolske svesti društvenih funkcionera, sokolska štampa ušla u svaki dom, u svaku kućicu naših sokolskih pripadnika, i da bi je baš onaj redov-Soko, bez škola i više naobrazbe, koji nema nikakva čina, ni utecaja na društveni razvoj, najbrže prigrlilo. Bosna, Hercegovina i Južna Srbija, najbolje će nam potvrditi — kroz kratko vreme — ovu činjenicu, jer se tamo još najbolje i najispravnije shvaća sokolska ideja i njen zadatak i sa strane odbornika i sa strane članstva.

Da bismo pak mogli sokolsko štivo pružiti u ruke i širim sokolskim redovima, bratu seljaku i radniku, potrebno je, da se računa s njegovom inteligencijom i njegovim duhovnim horizontom. Treba da se sokolski pisci — u izvesnim momentima — spuste na takav stepen pisanja, koji će biti razumljiv toj našoj braći. Moramo naime biti na čistom s time, da je sokolska štampa u prvom redu namenjena baš njima i da sokolska štampa nema za svrhu sticanje kapitala, već

da ju jedino vodi misao i želja da postigne čim veći moralni uspeh među svojim čitaocima.

Naše Sokolstvo nema danas glasila, koje bi bilo naročito tako uređivano, da bi bilo pristupačno i neškolanom Sokolu. Ovakvo štivo kakve danas imamo, ne može se raširiti, niti ukoreniti u selu. Ono je pisano previše teškim stilom, prečesto raspravljiva duboka idejna pitanja, a iz svakog retka vidi se upravo natecanje za stranim, nerazumljivim rečima i frazama. To ubija volju za čitanjem, umara i ne donosi nikakve koristi. Sokolska štampa nebi smela trpeti, da strane i nerazumljive reči i fraze budu merilom učenosti u sokolskoj štampi. — Znam, da svako pitanje ne može i ne sme uvek obradivati i obrazlagati na primitivan, običan način, jer bi kroz to često puta trpeo i sam smisao, jezgra odnosa predmeta pitanja. Ali da treba i našem neškolanom članstvu pružiti razumljivo i dobro štivo, naročito za njega udešeno, to je van diskusije i bez toga ne možemo već sada napred.

Godine 1929. na saveznoj skupštini na Sušaku, predlagao je tadašnji prosvetar Sokolske župe Novi Sad, a sadašnji predsednik saveznog prosvetnog odbora, brat dr. VI. Belajčić, da se u »Sokolskom Glasniku« (a razume se i drugim listovima) otvori posebna rubrika — kad već nemamo posebnog lista — koja bi bila namenjena baš našoj braći seljacima i radnicima. Predlog je bio, koliko se sećam i prihvaćen, pa ne znam zašto se nije taj nada sve koristan i potreban predlog i ostvario.

Treba se približiti bratu radniku i seljaku, jer bez njih nema onog pravog, istinskog Sokolstva, bez njega je Sokolstvo prazno i besmisleno. Sokolstvo je srušilo sve razlike, sem razlike dobra i zla, a naša je dužnost da braću, koja zaslužuju svoj hleb kroz žuljeve i znoj stvorimo duševno čim više sebi sličnima, ako već ne možemo ravnima. U tom duhu napisao sam i ovih nekoliko redaka, nadajući se, da će i vreme učiniti svoju, i da će štampa doskora zauzeti zavidan položaj i u našem Sokolstvu.

O boravku naših Sokola u Parizu

O boravku naših Sokola u Parizu pisali smo već u prošlom broju »Sokolskog Glasnika«. Ovim to sada dopunjavamo.

U četvrtak 9. o. m. održana je sednica Medunarodne gimnastičke federacije, na kojoj je bilo zaključeno, da će se izabrati još drugi potpredsednik federacije. Narodna medunarodna gimnastička takmičenja priređice se godine 1934. u Pešti, Poznanju ili negde u Finskoj. Definitivno će se o tome

zaključiti u Pragu god. 1932. prilikom svesokolskog sleta. Na istoj sednici primljeni su za članove federacije Japanci i Španjolci. Sednici prisustvovao je i predsednik olimpijskog odbora iz Los Angelesa, koji je pozvao članove Medunarodne gimnastičke federacije, da saraduju na olimpijadi u Los Angelesu.

Posle sednice priredila je federacija banket, kome je prisustvovao francuski ministar prosvete g. Rou-

stand i državni podtajnik za telesno vaspitanje g. Maurinaud, svi delegati, te preko 200 raznih odličnika iz Pariza. Na banketu izrečeno je više zdravnica, za SKJ govorio je brat Dura Paunković.

Prilikom javne vežbe federacije u nedelju 12. o. m. brat Dura Paunković razgovarao je sa predsednikom Francuske republ. g. Doumer-om, koji je bratu Paunkoviću rekao: »Mi Francuzi veoma cenimo i volimo jugoslovenski narod«. Brat Paunković mu je odgovorio: »Mi to znamo, zato smo Vam zahvalni i baš zbog toga smo ovom prilikom posetili Pariz u broju od 520!« — »Što, 520? To mi je veoma drago«, zaključio je g. Doumer razgovor.

Drugi dan iza tog razgovora posetio je u hotelu »Lutetia« brata Paunkovića šef kabineta za telesno vaspitanje, te mu se u ime francuske vlade zahvalio na poseti jugoslovenskog Sokolstva u Parizu.

Naročito odlikovanje za naše Sokolstvo bio je prijem u Hotel de Ville (Gradske opštine), gde su naši bili primljeni u Salle de Fête. Tu ih je u ime pariške opštine pozdravio glavni sekretar g. Bos, kojemu se na pozdravu zahvalio br. Dura Paunković, a iza njega govorio je i naš poslanik g. dr. Spalajković. Svima je bila u istoj dvorani priredena zakuska.

Kod polaganja venca na grob Neznanog junaka dne 15. o. m., mimo komandanta Pariza g. generala Gourauda, izvršen je defile invalida bez ruke i noge. G. Gouraud se je o našem nastupu veoma laskavo izrazio. Kad mu je br. Paunković rekao, da među našima imamo jednog brata od 89 godina, g. Gouraud želeo je da ga upozna, te je rekao, da želi, da bi svi doživeli ovaku častu starost.

Kod svih oficijelnih priredaba, u ime Saveza SKJ, učestvovali su br. su br. Dura Paunković i brat Josip Smertnik.

Francuski prikaz o poslednjim pariškim gimnastičkim takmičenjima za svetsko prvenstvo

Medunarodna gimnastička takmičenja za svetsko prvenstvo pojedinaca, koja su se održala prošlih dana u Parizu prigodom proslave 60 godišnjice opstanka Francuske gimnastičke unije i 50 godišnjice Medunarodne gimnastičke federacije, pobudila su najveći interes svih sportskih krugova u celom svetu. Ovo neobično interesovanje za pomenuta takmičenja, izazvano naročito u evropskim gimnastičkim organizacijama, tim je

shvatljivije, što je na njima učestvovalo 11 evropskih država sa 89 takmičara, samih gimnastičkih asova, i jer su ova takmičenja imala srećnom pobedniku da donesu svetski šampionat u svih 14 propisanih takmičarskih disciplina.

O rezultatima ovih takmičenja u gimnastičkim stručnim krugovima pravile su se raznolike prognoze i u kombinaciju najveće verovatnosti dolazila su samo stara poznata imena, toliko

puta proslavljena na medunarodnim i olimpijskim takmičarskim arenama. Iako se je u tim krugovima veoma dobro znalo, da su u ovim borbama najopasniji takmaci jugoslovenski i čehoslovački Sokoli, nosioci mnogih pobeda i svetskih šampionata, nije se ni pomišljalo, da će ova takmičenja, sa svojim teškim zahtevima — zahtevima svestrane gimnastičke izvežbanosti i tehničke rutine — otkriti na gimnastičkom firmanentu jednu novu zvez-

Sa boravka naših Sokola - izletnika u Parizu: pred palatom Pariške općine nakon svečanog prijema

ROSIIA-FONSIER ♦ DRUŠTVO ZA OSIGURANJE I REOSIGURANJE ♦ BEOGRAD

du, i to baš iz tih opasnih sokolskih redova — čehoslovačkog mladog Sokola br. Hudeca, koji je — uzgredice rečeno — ovoga puta po prvi put nastupio pred široki i strogi međunarodni gimnastički forum.

Svaka nacija gojila je najlepše nade za svoje pretstavnike — takmičarske odabranike — pa je stoga i pojmljivo, da su se rečitelji u interesovanim krugovima očekivali sa velikim nestrpljenjem i napetošću.

Ovo veliko interesovanje nije ništa bilo manje ni u našoj sokolskoj, sportskoj pa i ostaloj javnosti. Svi su čekali prve glasove. Međutim, dogodilo se nešto što je razočaralo, a to su bili izveštaji, koji su k nama iz Pariza stizali upravo nekom senilnom sporošću, manjkavi i donekle nepouzdan. Za ovo, u koliko smo obavestili, krivica je u prvom redu na opštoj slaboj organizaciji ove takmičarske priredbe, pa i na sudačkoj komisiji, koja nije odmah sredila i objavila definitivne rezultate. Za dobru izveštajnu službu sa naše organizacijske strane vidi se također, da nije bilo sve naj-srećnije udešeno.

Bez sumnje da će nas o ovim takmičenjima interesovati izvorni francuski stručnjački glasovi, pa stoga i donosimo prikaz uvaženog gimnastičkog francuskog stručnjaka g. Paula La barre, koji je u pariškom listu «Le Miroir des Sports» napisao sledeći članak pod naslovom:

»Prvenstvo sveta gimnastike, koje je obuhvatalo i lakoatletska takmičenja, odneo je Finac Savoleinen najbolji Francuz Leroux je četvrti.«

»Svetska gimnastička prvenstva obično su deo olimpijskih igara, svake četvrte godine. To je u stvari jedina prilika, kad se nadu svi izabrani prvaci nacija udruženi u Međunarodnoj gimnastičkoj federaciji, kojoj je predsednik g. Charles Cazalet.

»Gimnastičari svetuju svoje prvenstvo sveta dakle svake četvrte godine. Ove godine, prigodom 53. sleta franc. gimnastičara i jubileja Međunarodne federacije, dana je privola francuskim gimnastičarima da organiziraju turnir za svetsko prvenstvo.

»Mogla bi se diskutirati opravdanost ove odluke. I to dvostruko: sa sentimentalnog i sa tehničkog gledišta. Sa sentimentalnog, jer je Švicarac Miez proglašen prvakom u Amsterdamu 1928. za četiri godine, i ništa nije dozvoljavalo da se za njegov naslov bore pre 1932. Sa tehničkog, prvenstvo sveta u gimnastici nije ovaj put odgovaralo načinu kako se od početka prihvatio od međunarodne tehničke komisije. Na olimpijskim igrama program prvenstva obuhvataju samo vežbe na spravama. Prvenstvo održano sada u Parizu imalo je 10 takmičenja na spravama, a 4 u atletici.

»Pre početka takmičenja, koja su sabrala 89 takmičara iz 11 država (Engleska, Italija, Jugoslavija, Čehoslovačka, Luksenburg, Finska, Belgija, Madžarska, Nizozemska, Francuska i Švicarska), smatralo se općenito, na papiru, da najviše izgleda imaju Čehoslovak Gajdoš, Jugosloveni Štukelj i Primožič, Talijan Neri, Francuzi Leroux, Solbach i Krauss, Švicari Miez i Haenggi, te Madžar Pelle.

»Ova je selekcija među međunarodnim majstorima bila vrlo logična. Ali previše su se potcenila lakoat-

letska takmičenja, koja su mogla srušiti red konačnog placementa.

»U subotu navečer, posle uspelog takmičenja na spravama

Jugosloven Štukelj, bivši olimpijski prvak (Pariz 1924.), bio je na čelu svih takmičara sa 114,25 tačaka.

»Slede ga Čehoslovak Hudec sa 112,45, Finac Savoleinen sa 112,30, Švicari Miez (olimpijski prvak u Amsterdamu 1928) i Haenggi.

»Bivši je prvak Francuske Solbach odustao, makar stoji na placementu vrlo dobro sa 110,85, a Georges Leroux iz Strassburga broji 109,37. Prvak Italije Neri je za njima sa 107,70.

»Izgledao je odmah da su kompromitovani izgledi olimpijskog prvaka Mieza. Švicari, makar sposobni da poluču dobre rezultate u lakoj atletici, tučeni su lako od Finca Savoleinena, koji vrlo dobro plasiran na spravama baca kuglu preko 11 metara, u visinu preskoči 165 cm, a pretrči 100 m u 12 sekunda!

»Desilo se ono što smo i očekivali: izvrsni svestrani finski vežbač bio je skoro isto tako dobar lakoatletičar, kao što je bio gimnastičar,

i na koncu odneo je pobjedu sa priličnom razlikom od drugoga. Ističemo, da je to jedini takmičar, koji je postigao maksimalnu ocenu 30 od 30 mogućih tačaka. I to na preči. Čehoslovak Hudec bio je drugi sa 183,33 tačke, dok Savoleinen ima 185.

»Bacanje kugle i prosta vežba bili su slabosti Hudeca. Gajdoš, drugi Čehoslovak, treći je sa 182,33 tačke. Do bar u svim granama, najslabiji bio je na ručama.

»Francuz Georges Leroux četvrti je sa 179,65 tačaka. Leroux bacio je kuglu preko 10 metara, a imao je najbolje vreme u trčanju na 10 metara: 12 sekunda, i to posle nego što je preskočio 160 cm u visinu. Naš zemljak (Francuz!), mnogo je bolji na spravama nego li u lakoj atletici, pa se očekivao briljantan nastup na preči. Desilo se obratno: posle prekinute i razbijene vežbe dobio je 21 tačku na toj spravi, gde se mogao nadati 29, a to bi mu donelo divno drugo mesto. Georges Leroux divna je mašina, a osim toga i vrlo inteligentan mladić. Njegov će dan već doći. Nek se uteši, jer je on od jučer prvak Francuske.

»Naslov italijanskog prvaka drži Neri, koji je peti sa 177,76 tačaka. Svoj nedovoljno uspehi placement može zahvaliti slaboj vežbi na krugovima.

»Dolazima do slavnog Švicara Haenggi, koji je sa 176,91 šesti. Krugovi su također ahilova peta švicarskog prvaka. Madžar Pelle je sedmi sa 176,70.

a Jugosloven Primožič — prvak međunarodnog turnira u Luksemburgu 1930. — je osmi sa 175,88. Trčanje mu je oslabilo placement. — Olimpijski prvak 1924. Jugosloven Štukelj, je deveti sa 175,

a Čehoslovak Tintjerja deseti sa 173,56.

Sledeći su se klasificirali ovako: 11. Büllmann (Švicarska) 170,49; 12. Tykal (Čehoslovačka) 170; 13. Šupčik (Čehoslovačka) 169,55; 14. Walter (Švicarska) 169,44; 15. Šumi (Jugoslavija) 168,55; 16. Gregoika (Jugoslavija) 166,93; 17. Longelin (Luksenburg) 162,86; 18. Rizo (Alžir-Francuska) 161,69; 19. Forte (Jugoslavija) 161,69; 20. Van Dam (Nizozemska) 159,09.

Sokolska pobjeda u svetskom prvenstvu telovežbe

Pod tim natpisom objavljuje «Prager Presse» od 19. jula o. g. sledeći članak, odnosno razgovor, sa svetskim prvakom u telovežbi, čehoslovačkim Sokolom br. Hudecom, koji ovde u prevodu prenosimo:

»Mali stas sedi za stolom glavnog tajnika Čehoslovačke obce sokolske

(njemu nasprot leži na drugom stolu veliki tamnozeleni venac od lovora sa belo-crvenim vrpčama); to je brnski Soko Hudec, prvak sveta. U istini, ovoga čoveka po njegovoj velikoj skromnosti ne bismo mogli prosuditi, da je najbolji vežbač sveta. Ali on je pravi Soko: tu se ne pita za vanjštinu,

već za činjenicu. I ovu je Hudec dokazao.

Siromah umoran je. To je naravno posledica oficijelnih i neoficijelnih svečanosti, koje su priredene pobedniku, a pored toga još naporan put iz

Brat Alojz Hudec, prvak sveta u gimnastici

Pariza; nijedan trenutak nije imao mira. U Češkoj morali su zastupnici Sokolstva vraćajući se iz Pariza izlaziti na svakoj većoj stanici.

Lepo je bilo ovo veselje; od oduševljenja ožarena lica, burni uzvici, aplauz i pružanje ruku hiljada i hiljada ljudi. Počelo je to u Chebu, a naročito burno pak bilo je u Marijinim Lazima (tu je dobio lovorov venac) i u Plznju.

I gladan je bio novi svetski prvak. Odmah iz kupatila bio je pozvan bratu tajniku, dakle i bez doručka. Ali tajnik Pelikan ga je težio. Jedna kava naćice se ipak još u kuhinji. Posle podne išlo se dalje u Brno i na tom putu je bio opet dočekan od mnogih Sokola i drugih entuzijasta. U Brnu je bio oficijelni doček, koji je priredila Sokolska župa Brno. Odatle je otputovao kući u Račice kod Vyškova, gde će se malo odmoriti.

»Sa pobeđom je — reče br. Hudec — bilo tako: U Parizu nam je bilo dobro. Svi smo bili dobro raspoloženi. Francuska kuhinja bila je dobra, naročito jer našu domaću nismo mogli priuštiti, pošto je «češki» ručak stajao oko 50 franaka. Naši najopasniji protivnici bili su Jugosloven Primožič, Finac Savoleinen, Italijan Neri i obadva Švicara: Miez, dosadašnji majstor i Haenggi. Borba se je morala svršiti za jedan dan. Jedna nacija za drugom polazila je na sprave i na lakoatletska takmičenja, t. j. bacanje kugle, skakanje u vis, trčanje na 100 m i penjanje. Dakle ne odgovara istini, što je bilo u švicarskim novinama, da smo išli na penjala potpuno odmoreni, dok da su Švicari nastupili potpuno umorni. Slučajno smo se morali

penjati odmah iza Švicara. U toj konkurenciji postigao sam najbolje vreme. Dalje sam bio jedini prvak na karikama, sa Francuzom Pelle prvak na ručama, prvenstvo na preči osvojio je Finac Savoleinen, na konju u šir pak Miez i Haengi. Pošto ni u jednoj disciplini nisam postigao manje od 60 bodova, to sam postao svetski prvak u telovežbi, odnosno prvak sveta.«

Tajnik Pelikan upadne tada u reč: »To je tako: Međunarodna gimnastička federacija priređuje svaku drugu godinu međunarodna gimnastička takmičenja. Jedamput priredi takmičenja ona sama, drugi put u okviru olimpijade. U oba slučaja su to takmičenja celih nacionalnih vrsta, ali i rad pojedinca se oceni i najbolji u svakoj disciplini proglašeni se majstorom. Ove godine održana su po prvi put takmičenja pojedinaca. Pobednik u pojedinoj disciplini proglašen je za prvaka dotične discipline i najbolji u svim disciplinama proglašen se za svetskog prvaka. Prvi svetski prvak je dakle Čehoslovak, Soko.«

Nato produži: »154 cm (visina tela) i 59 kg (težina) glavne su mere našeg prvaka.«

»Najbolje sam prošao — nastavio je za svetskog prvaka. Prvi svetski na ručama, obe sprave, koje najviše volim. A moja Ahilova peta? O Bože, to je konj u šir. U tome su Švicarci nenadmašivi majstori.«

Na grobu brata Antona Maleja

Dirljiva žalobna svečanost prigodom otkrića nadgrobnog spomenika u Bohinjskoj Bistrici

19. o. m. sabrali su se tiho u Bohinjskoj Bistrici brojni Sokoli i Sokolice, da se o godišnjici tragične smrti br. Antona Maleja, koja se navršila 15. o. m., poklone njegovoj blagoj uspomeni. Tom prilikom otkriven je pokojnom bratu nadgrobní spomenik.

Nadgrobní spomenik brata Maleja u Bohinjskoj Bistrici

sutnih. Glazba Sokola I Ljubljana zaigrala je tada koral.

Najpre je progovorio načelnik Sokola I Ljubljana br. Stane Vidmar, koji je jedrim i uverljivim rečima izneo vrline pok. br. Maleja i istakao veličinu njegove žrtve i junaštva. Sa rečima: »Pogledaj nas, brate Tone, pa ćeš videti da još uvek u nama živi« — otkrio je br. Vidmar pokojnikov nadgrobní spomenik.

Poprsje pok. br. Maleja, koje počiva na mramornom postamentu, rad je akad. kipara Dolinara.

Tada su pevaci opevali potresnu tužaljku »Vigrede«, našto je progovorio starosta Sokola I Ljubljana br. ing. Bevc. Njegov lepi i čuvstveni govor ostavio je na prisutne dubok utisak. Tešći pokojnikov majku, br. Bevc izrazio je u svom govoru duboku blagodarnost kraljevskoj vladi, koja se postarala za sirotu pokojnikovu majku. Zahvalio se je zatim odboru za postavljanje ovog spomenika, obećavši, da će se brižno starati za njegovo čuvanje, kao što će mu biti mío također i odlev ovoga kipa, koji će resiti Malejevu vežbaonicu Sokola I u Ljubljani. Nadalje zahvalivši se toplu svim predstavnicima vlasti, općina i društava, te svim učesnicima, u ime Sokola I Ljubljana položio je na grob krasan venac.

Tada je glazba ponovno zaigrala jednu tužaljku.

U ime Saveza SKJ govorio je načelnik br. Bajželj, koji je također položio na grob lep venac.

Za njim govorili su sreski načelnik g. dr. Vidmar, u ime vojske br. puk Novaković, načelnik bistričke općine g. Mavrič koji je na pokojnikov grob položio lepu kitu planinskog cveća.

U ime Sokolske župe Ljubljana govorio je potstarosta br. M. Krapeš, koji je također u ime župe položio lep venac, a u ime Sokolskog društva Beograd-matica govorio je osobito toplo starosta br. admiral Prica.

Iza kako je zbor opevao tužaljku »Spomlad«, poslednji je govorio starosta bistričkog Sokola brat Polar i položio na grob lep venac, a ujedno pročitao sažalnice mnogih bratskih društava.

Ovu žalobnu svečanost zaključila je glazba jednom tužaljkom, našto su se zastave priklonile grobu na počast i pozdrav, a Sokoli kliknuše svom predragom bratu Maleju trokratni Slava!

Ispravak na članak »Šest istina...«

Na članak br. dr. Bičanića, koji je pod gornjim naslovom izašao u 27. broju »Sokolskog Glasnika«, poslao sam br. redakciji 4. o. m. opširan ispravak, pobijajući tačku po tačku iznesene misli pomenutog brata.

Br. redaktor »Sokolskog Glasnika«, svojim pismom od 15. o. m., zamolio me je, da taj ispravak skratim. To sam i učinio, i u ovom tvrdim sledeće:

1. Nije istina, da sam uz stručnu školu u Zagrebu hteo osnovati sokolsko društvo, već je istina, da sam od ravnateljstva pomenute škole zamoljen da dadem savet, kako da se udovolji dopisu Sokola I i naredbi prepostavljenih školskih vlasti, da se učesnici upišu u sokolsko društvo. Preporučio sam, da se — kako nema raspoložive dvorane za blizu 200 učenika — stvori sokolsko odeljenje Sokola I. Tako je bilo. Svedoci: uprava, prednjački zbor i prosvetni odbor Sokola I, te ravnateljstvo zavoda.

2. Nije istina, da je u Zagrebu održana konferencija nastavnika gimnastike sa direktorima srednjih zavoda, da nastavnicima gimnastike vežbuju sokolski naraštaj. Istina je, da smo na toj konferenciji predložili, da Banská uprava (Prosvetno odeljenje) sazove konferenciju: Sokolske župe, društava, D. N. G., sportskih društava, a u svrhu da se svi, koji utiču na fizičko vaspitanje školske omladine, dogovore o raspodeli dvorana, igrališta i vremena, kako nebi trpeo ni rad u školi ni u Sokolu.

Tako je bilo. Svedoci: svi nastavnici gimnastike pa i br. Vuksan, na koga se br. Bičanić poziva, i direktori

zavoda, te odgovor Banske uprave (Prosvetnog odeljenja) na naš dopis.

3. Nije istina, da sam ja priredio predavanje za profesore u Zagrebu o Sokolstvu. Istina je, da ga je priredilo Sokolsko društvo, odnosno prosvetni odbor ovoga, po odobrenju uprave društva. Svedoci: zapisnik Sokola I upravnog i prosvetnog odbora.

4. Nije istina, da sam napisao, da treba uzeti sokolsku omladinu iz sokolske organizacije. Istina je, da sam napisao, da se kroz Soko neće moći odgojiti sva školska omladina, pa da je potrebno o toj omladini, koja nije u Sokolu, i o njenom sokolskom vaspitanju da se dogovore nastavnici gimnastike, profesori-Sokoli, te uprave škola i Sokola. Dakle, radi se o omladini koja nije u Sokolu, a jeste u školi, da i ona ne ostane bez sokolskog vaspitanja. To svedoči ceo moj rad u tom pravcu, a i mnoga braća i sestre u Zagrebu, te moji članci

5. Nije istina, da vršim akciju izvan sokolskih redova, već u redovima učiteljstva, koji treba da postanu Sokoli, odnosno Sokolice, i da predaju telesnu vežbu po sokolskom sistemu. Istina je, da nastojim učiteljstvu dati znanje i svest za ono što im naredba određuje. Do danas prošlo je do 1000 učitelja i učiteljica kroz tečajevе, o kojima sam pod svojim potpisom izneo, kakvi su i ko ih je organizovao. Uspeh je očigledan, a tim putem ide većina župa pa i zagrebačka. U članu, koji ću u septembru izneti u »Sokolskom Glasniku«, biće do detalja navedeni razlozi i verujem, da će se odobriti. Svedoci: uprava društava u svim mestima, u kojima sam radio

Pred Arc de Triomphe: naši Sokoli nakon polaganja venca na grob Neznanog junaka

učiteljske organizacije, dopisi sokolskih društava i t. d.

6. Nije istina, da sam htio osnovati staleško sokolsko društvo uz učiteljsku školu, već sokolsko kao i svako uz odobrenje starešinstva župe. Istina je, da je pre toga na moj predlog Ministarstvo prosvete donelo načelnu dozvolu, da uz učiteljsku školu može postojati društvo. Ne upuštam se u ovu ispravku u debatu, da li bi takovo društvo odgovaralo potpuno načelima Sokolstva.

Na sve ostalo, mislim na još dve tri nabačene stvari, ne odgovaram. Što sam napisao i potpisao, pri tome i ostajem. Ima li u tome krivice i ako sam pogrešio, zna se ko ima da mi sudi.

Ovim ispravkom prekidam daljnju polemiku i neću se više osvrnuti na ovako pisanje, tim više, što sam celu stvar predao nadležnoj sokolskoj jedinici.

Zagreb, 17. jula 1931.

Dušan M. Bogunović.

IZ ŽUPA I DRUŠTAVA

Župa Celje

SOKOLSKO DRUŠTVO SENOVO.

Odlazak društvenog starešine br. ing. I. Ivanovića.

Prošli mesec nas je napustio starešina br. ing. Ivo Ivanović, jer je po dužnosti premešten na drugo mesto. Time je Sokolsko društvo Senovo izgubilo svog prvog starešinu i jednog od najagilnijih Sokola, koji je radio samo za napredak tog pre 7 meseci ustanovljenog društva.

Kroz njegove vrline i nesebičnost društvo se podiglo na zavidnu visinu u posavskom sokolskom okruženju.

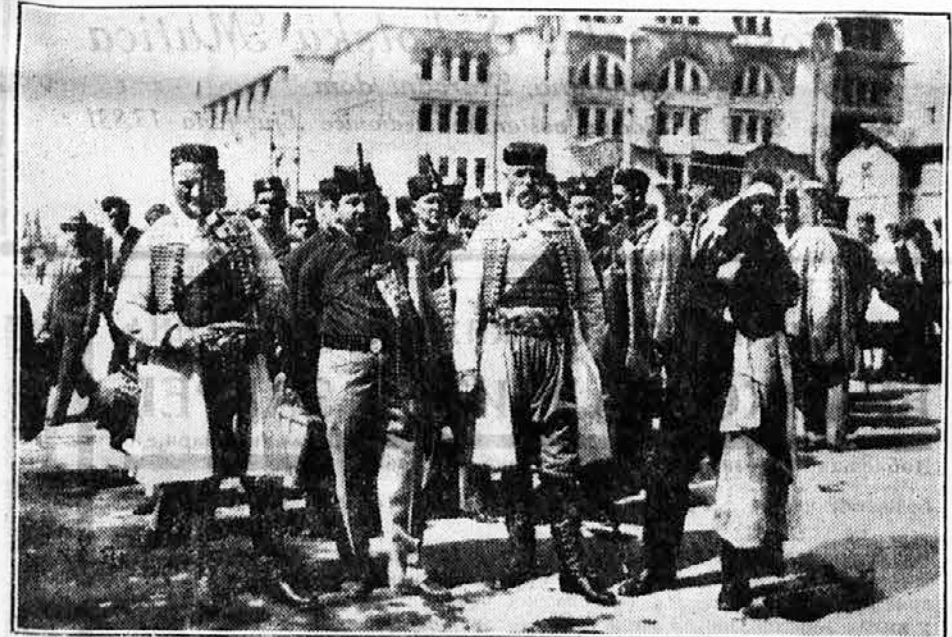
Sokolstvo mu želi mnogo sreće na njegovom novom mestu u Trbovlju, kamo je brat ing. Iv. Ivanović premešten, i ujedno da bi i kod tamošnjeg Sokolskog društva isto tako požrtvovno sudelovao za svete ciljeve Tyrševe ideje. — J. A.

Župa Cetine

VELIKO SOKOLSKO SLAVLJE NA CETINJU.

Na Petrov dan ove g. 12. jula priređene su na Cetinju velike sokolske manifestacije. Na taj dan bilo je vazda skupova ernogorskih Sokolova, ali se ova svečanost izdvojila od ostalih.

Na slet su došla sva društva Sokolske župe Cetine, a uzela je učešća i župa Split, kao i župa Mostar preko svojih primorskih društava.

Sa sokolskog sleta na Cetinju: doček gostiju

Ovaj slet bio je cho splitskih manifestacija o ljubavi prema Jadranu i jedinstvenosti naše mile domovine Jugoslavije.

Prilikom ovog sleta otkrivena je spomen-ploča na kući, u kojoj se rodilo Nj. Vel. kralj Aleksandar. Tom prilikom Sokoli su poneli u svojim dušama jedan osećaj, da su se iz malenih i skromnih kućica rodili i radaju veći ljudi sa određenim ciljem u životu, nego oni iz palata i na svili od njihani.

Na ovim svečanostima Nj. Vel. Kralja zastupao je general g. Vojin Maksimović, komandant Zetske divizije. Otkrivanje spomen-ploče izvršio je ban Zetske banovine g. dr. Uroš Krulj, a činodjstvovao je mitropolit ernogorsko-primorski g. dr. Gavriilo. Slavlje je otvorio pretodnik opštine g. Milošević, te je tom prilikom poslata Nj. Vel. Kralju depeša sledeće sadržine:

Njegovom Veličanstvu Aleksandru Prvom, kralju Jugoslavije

Beograd.

Prilikom današnje svečanosti otkrivanja spomen-ploče na zgradi doma, u kojem je Vaše Veličanstvo ugledalo svet, u prisustvu dve hiljade Sokola na sletu njihovu i celokupnog građanstva grada Cetinja hitamo da sa najvećim oduševljenjem uputimo Vašem Veličanstvu najsrdačnije pozdrave i izraze duboke vernosti i odanosti kao i najtoplije želje za dug život i zdravlje Vaše i Vašeg slavnog Doma, na sreću i ponos naroda i države.

Cetinje je srećno što se može nazvati mestom rođenja Vašeg Veličanstva, a građanstvo Cetinja što Vas

može pozvati svojim prvim građaninom!

U ime naroda Zetske banovine:

Ban dr. Uroš Krulj.

Ispred građanstva grada Cetinja: Pretsednik opštine Tomo Milošević.

Ispred Sokolske župe Cetine: Starešina Gavro Milošević.

Sokostvo Zetske banovine primilo je toga dana i pozdrave od Saveza poljskog Sokolstva, a preko pretsednika brata Adama Zamojskog ovom depešom:

Bratu Gavriilo Miloševiću, starešini župe Cetine, Jugoslavije. Oduševljeno pozdravlja dragu braću i sestre. Neka živi složno Slovenstvo. Jedan ideal i velika dužnost pa rame uz rame služiti i voleti otadžbinu. Zdravo! Čozem! Na zdar! A. Zamojški, pretsednik Poljskog Sokolstva.

Izaslanik Njeg. Vel. Kralja general g. Maksimović pozdravio je Sokole ovim rečima:

Zdravo junački Sokoli!

Kao izaslanik Njeg. Vel. Kralja, i u ime poverene mi Zetske divizije, pozdravljam vas, junački Sokoli, skupljeni na slavnom Cetinju, da i ovom prilikom dokažete jedinstvo našeg plemena i krepost našeg moćnog narodnog duha.

Kada vas nazivam junačkim Sokolima ja vam ne pridajem nikakav nov

»Kralju i domovini Zdravo!

Sakupismo se da sala visina Lovčena kriknemo i da zatalasamo naš plavi Jadran! Da splitske manifestacije nade svoj cho u snažnim grudima Lovčena — toga ključa našeg mora! Naša ljubav je pomešana sa pobožnošću i poštovanjem prema bezbrojnim potociima krvi, koje prolismo za naš plavi Jadran!

Sakupismo se na Cetinju, rodnom mestu Prvog Sokola, da jekne naše sokolsko Zdravo, i da probudi uspavane glave, probijajući ove tropske letnje vrućine.

Sakupismo se da se ovaplotimo duhom besmrtnog genija Njegoša, hrabrošću Karadorda, mudrošću Štrosmajera i poletom Prešerna, i da zrvne košulje budu crvena zrnca u zdravom narodnom organizmu.

Sokoli! Odnjihani narodnom epopejom dokažite vrline koje je ona Sokolima namenila! Dokažite duhom i telom rasnu narodnu snagu! Dokažite, da je tradicionalno čojstvo stvarnost, a junaštvo podloga za budućnost! Dokažite, da ste dostojni sinovi otaca, koji svoje živote uzidahu u temelje mile domovine! Dokažite, da vašu dušu obavijaju jedinstveni jugoslovenski osećaji, kao što vam telo obavija jugoslovensko ruho!

Sokoli, vi ste apostoli jugoslovenske misli, jugoslovenskih osećaja, vi ste najljepša čeda majke Jugoslavije. Dokažite svim svojim činima, da su sitne plemenske, verske i klasne razlike utopljene i išezle u prostranstvo vaših jugoslovenskih duša!

Sada, pre početka, uprite svi svoje misli na Prvog Sokola, Nj. Vel. kralja Aleksandra Prvog, i pozdravimo Ga ovom depešom:

Jugoslovenski Sokoli sa druge župske javne vežbe, sakupljeni pod gordim Lovčenom u rodnom mestu Vašeg Veličanstva, počinju ovaj slet pomislima na Vaše Vel. i Vaš kraljevski Dom, izražavajući sokolsku nepokolebivu vernost i odanost.

Nekoliko muzika zatim uz oduševljene poklike otviralo je državnu himnu i slet je otpočeo.

Nakon toga otpočela je javna vežba na kojoj je nastupilo 93 člana, ženske dece 73, muške dece 61, muškog naraštaja 67, ženskog naraštaja 42, seoskih četa 64, članica 22, vojnika 64 i mornara 30. Svega nastupilo je vežbama 512 vežbača.

Sve su vežbe izvođene lepo i precizno sem prve članova, koja nije izvođena kako bi trebalo.

Iza vežba g. Ban Zetske banovine dao je zakusku u »Grand hotelu«, kojom prilikom su govorili starešina župe br. Milošević, ban g. dr. Krulj i pretstavnik Saveza Sokola kraljevine Jugoslavije brat dr. M. Buić.

Uveče je bila akademija, na kojoj su uzela učešća sva društva župe Cetine. Akademija je uspela na opšte zadovoljstvo. Mnogobrojna masa sveta bila je skupljena u bašti starog Dvora, gde je uz vatromet nastalo pravo narodno veselje.

Sutradan 13. o. m. priređen je izlet na Lovćen, gde je u malom manastiru činodjstvovao mitropolit g. dr. Gavriilo. Ovom izletu učestvovali su pored ostalih: ban g. dr. Uroš Krulj sa celom porodicom, komandant divizije general g. Maksimović sa šefom štaba g. Popovićem i pretsednici susednih opština na čelu sa pretsednikom Cetinja g. Tomom Miloševićem i mnogobrojnim drugim gostima.

Na visinama Lovčena završeno je ovo sokolsko slavlje, gde su ptičioskoli kružili svojim letom i kliktanjem pratili Sokole crvenih košulja.

Ova značajna nacionalna manifestacija ostavila je dubok zapечат u dušama hiljada posetilaca, a tim značajnija je što je ovo mlada župa, sa nepogodnim terenskim prilikama, a ipak je savladala sve prepone i istupila jedinstveno i za svaku pohvalu.

Soko.

Župa Kranj

SOKOLSKO DRUŠTVO GORENJA VAS-POLJANE.

Razvitje društvenega prapora.

V nedeljo 26. t. m. razvije Sokolsko društvo za Poljansko dolino ob 10 letnem obstoju svoj prapor.

Prapor bo razvil kot kum br. ban dr. Drago Marušič.

Vzpored slavnosti je: Od 8. do 9. ure zjutraj poklonitev deputacije Sokola Gorenja vas-Poljane in drugih bratov in sester na grobu staroste Sokola Matice v Ljubljani dr. Iv. Tavčarja na Visokem. Ob 9. uri vežbe za popoldanski nastop. Ob 11. uri sprejem kuma br. bana. Nato razvitje prapora s pozdravnimi govori in slednjič povorka skozi vas. Popoldne ob 15. uri javen nastop vseh oddelkov. Po nastopu prosta ljudska zabava.

Pri prireditvi sodeluje godba Sokola i iz Ljubljane.

Prireditve se bo vršila v Gorenji vasi pred Sokolskim domom.

Mnogobratov in sester še ni videlo Poljanske doline, katera je dala že toliko sokolsko navdahnjenih mož v najtežjih esah naših borb. Tedaj pohitite ta dan med ta prosti seljaški rod in prepričali se boste, da bje v tem preprostem kmetskem ljudstvu najgorkejše sokolsko sree.

Zveze z avtobusi med Škofjo Loko in Gorenjo vasjo so zjutraj in zvečer najugodnejše ter ob tej priliki z znižanimi cenami. — Zdravo!

Župa Mostar

SOKOLSKO DRUŠTVO BLATO.

Javna vežba.

Dana 21. o. m. naše društvo priredilo je svoju godišnju javnu vežbu, koja je po jakom učešću vežbačeg članstva, tehničkoj izvedbi, poseti i interesu javnosti, neosporno jedna od najuspešijih u toku poslednjih godina, te pretstavlja snažnu i uspešu sokolsku manifestaciju u našem mestu.

Ceo dan protekao je kao sokolska svečanost, dajući živ i svečan izgled mestu. Ujutro bile su najpre u sokolskoj dvorani generalne probe uz pratnju Opšt. nar. glazbe, koje su već pobudile interes za poslepodnevnu javnu vežbu. Zatim je bila svečana povorka kroz mesto, koja se razvila u živu manifestaciju sokolske i nacionalne misli. Posle podne pak održana je na mesnoj plokati (trgu), javna vežba, uz sudelovanje Opšt. nar. glazbe, kojoj je bilo prisutno oko 1500 gledalaca, i koju je otvorio zamenik starešine br. dr. F. Cetinić saznajim i uverljivim govorom o ideologiji Sokolstva. Nastupilo je oko 220 vežbača i vežbačica, koji su u impozantnom nastupu sa velikim efektom izveli inicijal SKJ, što je od publike bilo pozdravljeno oduševljenim aplauzom. Programne tačke, koje su se u glavnome sastojale od vežba sleta Sokolstva na Jadranu, i u kojima su učestvovala sve vežbačke kategorije, izvele su sigurno, precizno i krenko, tako da su kod publike pobudile vandereno oduševljenje i bile praćene čestitim i živim aplauzom. Osobiti pak uspeh postigla je muška četa i muški naraštaj sa lepom i sigurnom izvedbom vežba.

Jednom rečju, postignut je potpun uspeh, zahvaljujući neumornom radu prednjačkog zbora, brata načelnika i naročito njegovog zamenika brata J. Kwokala, društvenega tajnika.

Vežba je bila završena impozantnom slikovitim skupinom muških kategorija, koja je bila od osobitog efekta. Nakon toga formirana je velika povorka kroz mesto, oduševljeno manifestujući Kralju, Jugoslaviji i Sokolstvu, čime je bila završena ova naša sokolska priredba, kojom je ponovo došla do snažnog izražaja snaga i svest Sokolstva na ovoj izloženoj tački našeg Jadrana.

Župa Novi Sad

REZULTATI ŽUPSKIH TAKMIČENJA.

O župskim takmičenjima Sokolske župe Novi Sad, koja su održana i to 13. juna takmičenje naraštaja i 14. juna o. g. takmičenje članstva, donosimo ovaj izveštaj:

I. Takmičenja muškog naraštaja:

a) Više odelenje. U ovim takmičenjima učestvovalo je 4 vrste i 5 pojedinaca, svega 21 takmičar. Rezultati takmičenja su ovi:

I. Vrsta Novi Sad 175:59 tačaka.
II. Vrsta Subotica 158:54 tačaka.
III. Vrsta Sombor 156:79 tačaka.

Kao pojedinci:

I. Marković Nebojša, Novi Sad, 47:04 tačaka. II. Ivančević Ivan, Sombor, 45:62 tačaka. III. Avelini Jozo, Novi Sad, 44:44 tačaka.

b) Niže odelenje: U ovim takmičenjima učestvovalo je 7 vrsta i 6 pojedinaca, svega 34 takmičara. Rezultati su ovi:

I. Vrsta Subotica 159:64 tačaka.
II. Vrsta Novi Sad 1 152:74 tačaka.
III. Vrsta Novi Sad 2 149:55 tačaka.

Kao pojedinci:

I. Mikić Jovan, Subotica, 46:38 tačaka. II. Sekulović Branko, Subotica, 44:60 tačaka. III. Tomić Pravedoljub, Novi Sad, 42:65 tačaka.

II. Takmičenje ženskog naraštaja:

a) Više odelenje. U ovim takmičenjima učestvovalo je 2 vrste i jedna pojedinca, svega 9 takmičarki. Rezultati su ovi:

I. Vrsta Subotica 1 158:55 tačaka.
II. Vrsta Subotica 2 144:55 tačaka.

Kao pojedinke:

I. Miković Jelisaveta, Subotica, 42:10 tačaka. II. Nerandić Katarina, Subotica, 39:70 tačaka. III. Poljaković Etuška, Subotica, 38:65 tačaka.

b) Niže odelenje. U ovim takmičenjima učestvovalo je 3 vrste i 3 pojedinke, svega 15 takmičarki. Rezultati su ovi:

I. Vrsta Novi Sad 148:85 tačaka.
II. Vrsta Subotica 1 145:— tačaka.
III. Vrsta Subotica 2 134:45 tačaka.

Kao pojedinke:

I. Veselinović Marta, Novi Sad, 38:70 tačaka. II. Aradski Branka, Su-

TRAŽI SE PREDNJAK.

Za Varoš, Sopot, šrez kosmajski, koji može dobiti nameštenje prema sposobnosti: kao činovnik u srezu, poreskoj upravi ili mesto učitelja osnovne škole, a može da bude i kakav zanatlija ili radnik. Samo ozbiljni i solidni reflektanti neka se jave na adresu: Dragoljub Simić, Sopot (Kosmaj).

botica, 38:30 tačaka. III. Mirenić Danica, Subotica, 37:90 tačaka.

III. Takmičenje članova:

a) Više odelenje. Nije bilo takmičara.

b) Srednje odelenje. U ovim takmičenjima učestvovalo je 2 vrste i 5 pojedinaca sa 13 takmičara. Rezultati su ovi:

I. Vrsta Novi Sad 182:18 tačaka. Kao pojedinci: I. Kantardić Sava, Novi Sad, 53:56 tačaka. II. Borišev Vasa, Novi Sad, 47:78 tačaka. III. Mrkšić Jelfa, Senta, 43:43 tačaka.

b) Niže odelenje. U ovim takmičenjima učestvovalo je 8 vrsta i 9 pojedinaca, svega 41 takmičar. Rezultati su ovi:

I. Vrsta Subotica 1 182:35 tačaka.
II. Vrsta Novi Sad 163:53 tačaka.
III. Vrsta Subotica 2 148:89 tačaka.

Kao pojedinci:

I. Ešbah Dorde, Subotica, 50:49 tačaka. II. Pozderović Lajčo, Subotica, 44:62 tačaka. III. Radisavljević Miloš, Novi Sad, 44:61 tačaka.

IV. Takmičenje članica:

a) Više odelenje. U ovim takmičenjima učestvovala je 1 vrsta i 3 pojedinke, svega 7 takmičarki. Rezultati su ovi:

I. Vrsta Novi Sad 139:10 tačaka. Kao pojedinke:

I. Hardi Katica, Novi Sad, 39:35 tačaka. II. Milosavljević Nevenka, Subotica 35:45 tačaka. III. Jovanović Ruža, Novi Sad, 34:— tačke.

b) Niže odelenje. U ovim takmičenjima učestvovalo je 3 vrste i 5 pojedinke, svega 17 takmičarki. Rezultati su ovi:

I. Vrsta Novi Sad 130:35 tačaka.
II. Vrsta Subotica 125:90 tačaka. III. Vrsta Senta 122:70 tačaka.

Kao pojedinke:

I. Ičić Ida, Subotica, 33:60 tačaka. II. Babin Branka, Senta, 33:40 tačaka. III. Letić Danica, Novi Sad, 32:90 tačaka.

Svih takmičara bilo je:

1. Muškog naraštaja 55, 2. ženskog naraštaja 24, 3. članova 54, 4. članica 24; ukupno 157.

Kod pojedinih takmičenja iz lake atletike postignuti su vrlo lepi rezultati; n. pr. naraštajac br. Marković Nebojša skočio je u visinu 170 cm, isto tako i naraštajac Mikić Jovan i pretrčao stazu od 100 metara za 11 sekunda.

Članica Hardin Katica bacila je koplje 27 metara i skočila u vis 137 cm.

Kod utakmica članova iz lakatletskih grana najbolji rezultati su: u bacanju kugle 10 m; u bacanju diska 28:59 m; u trčanju na 200 m za 26:1 sek.; u trčanju na 1500 m 5 minuta.

Primćuje se, da su ova takmičenja izvedena u najboljem redu; ali su takmičari članovi ipak podbacili zbog teškoće samih takmičenja, pošto su ista bila izvedena sva najedamput, i. j. za jedan dan. Podeliti ove na dva ili tri puta, nije zgodno i stajalo bi dosta troška. Trku pak na 1500 metara izvesti na kojekakvim cestama, nije bilo moguće, jer su ovde retke takove ceste, na kojima bi se ovo dalo izvesti. Samo uredenje trkačke staze stalo nas je 2000 dinara.

Takmičenja članova bila su vrlo teška, jer se moralo takmičiti u 9 raznih disciplina. Naročito je teška bila trka na 1500 m, od koje su mnogi, inače dobri takmičari, odustali. Konstatovano je, da kod ovakvih takmičenja treba izbegavati preopterećivanje takmičara još i sa trčanjem na 1500 m, koje odgovara za pojedince i pojedinačna takmičenja, a nikako za ove vrste tim pre, što je kod ovih takmičenja već određeno trčanje na 200 metara, koje nije kratke staze (100 jardi ili 100 m); a dve teške i naporne trke propisati ne samo da je suvišno, već ne dovodi do uspeha.

Župa Sarajevo

SOKOLSKO DRUŠTVO ZGOŠČA-KAKANJ.

Na dan 12. jula o. g. priredilo je Sokolsko društvo Zgošča-Kakanj svoj redovni godišnji javni čas. — Program ove sokolske manifestacije počeo je već u 9 časova sa impozantnom povorkom, koja je išla od železničke stanice Kakanj do Sokolskog doma, gde je svu braću i goste sa strane pozdravio brat starešina ing. B. Vučković. Nakon govora otvirana je državna himna, te je pred sokolanom počelo narodno veselje. Tom prigodom oduševljeno se klicalo Nj. Vel. Kralju, Prestolonasledniku i Jugoslaviji.

Posle podne u 4 sata otpočeo je javni čas, na kojemu su nastupile sve muške i ženske kategorije. Program je imao 10 tačaka, od kojih su 3 izveli članstvo i naraštaj seoske sokolske čete Doboj. Sve tačke programa bile su odlično izvedene, a naročito su zadivile prisutne vežbe članstva i naraštaja seoske sokolske čete iz Doboja.

Posle oficijelnog programa nastalo je narodno veselje. Za čitavo vreme ovog sokolskog slavlja svirala je sokolska fanfara iz Breze.

Moralni i materijalni uspeh toga dana bio je neočekivan, tako da je premašio sve dosadašnje, koje je postiglo ovdašnje Sokolsko društvo u ranijim priredbama.

Župa Sušak - Rijeka

SOKOLSKO DRUŠTVO ALEKSANDROVO NA KRKU.

Trojna društvena slava.

Svojevremeno javili smo, da 2. augusta o. g. proslavljamo trojnu društvenu slavu: otvorenje društvenog doma, razviće barjaka i 20godišnjicu društvenog opstanka. Danas smo u stanju javiti tačan program ove svečanosti.

Barjaku kumuje naš junački grad Beograd, koji je već najavio dolazak svojih delegata. Tehnički odbor župe Sušak-Rijeka odredio je obilglatni okružni slet za krčko, vinodolsko i uskočko okružje. Jadranska plovidba staviće na raspoloženje potrebni broj izletničkih parobroda. Tačan polazak parobroda javiće se kasnije.

U subotu 1. augusta biće bakljada i ophod vojnič. glazbom po mestu; u 19 sati daveće se u Sokolskom domu pretstava »Hasan-aginica«. Sutradan u nedelju u 8 i pol sati svečana misa, a potom poset preminulog braći na mesnom groblju. U 10 i pol sati doček gostiju; u 11 sati razviće barjaka i otvorenje društvenog doma; u 13 sati banket za uzvanike. U 15 i pol sati javna vežba gore pomenutih okružja. Raspođene vežbi biće objavljen naknadno posebnim plakatima. U 21 sat sokolska igračka.

Kako je to jedinstvena svečanost našega društva, nadati se je, da će ovamo pohrliti sva braća i prijatelji Sokolstva, kojima to prilike dopuste, tim više što se svečanost održava u jeku kupališne sezone. Ističemo, da su besni napadaji na Tyrševu sokolsku ideju od strane naših neprijatelja samo još više učvrstili u nama sokolsku svest, pa je naše društvo danas jedinstvenije nego ikada pre. Slava Tyršu! Zdravo!

SOKOLSKO DRUŠTVO PLAŠKI

Sokolsko društvo u Plaškom osnovano je 8. marta 1931. Inicijativu za organiziranje dao je brat Dragoljub Vurdelja, student prava. Kad se u širokim slojevima naroda bila osetila jaka želja za osnutak sokolskog društva, pozvao je brat Vurdelja radi konstituisanja bratsku Sokolsku župu iz Karlovca. Ona se odazvala tome pozivu i poslala starostu br. Mirka Malovića i tajnika tehničkog odbora br. Stanka Tončića. Sama konstituirajuća skupština pokazala je vrlo povoljne rezultate. Posle skupštine organizovan je prosvetni odbor od 26 članova, koji svake nedelje održavaju sokolska i poučna predavanja. Isto tako je tehnički

odbor upro svim silama, da što bolje usavrši vežbače. Svakim danom održavaju se vežbe. Uprava društva održava stalno sednice i vodi računa o stalnom progresu u radu.

Osvanuo je i dan 5. jula, kada je Sokolsko društvo Plaški priredilo svoju I. javnu vežbu, kojom je trebalo da pokaže svoju sokolsku spremu i disciplinu. Sva okolna bratska društva pohrlila su svojoj braći u Plaški. Na javnoj vežbi svirala je sokolska fanfara iz Karlovca. Odziv za javnu vežbu bio je odličan. Goste i braću sa strane pozdravio je društveni tajnik br. Dragoljub Vurdelja sa lepm iskrenim rečima. Tehnička sprema, kao i cela organizacija javne vežbe zadivila je prisutne, a time u samom narodu, osobito kod mladih pobuden je interes za onaj uzvišeni cilj, koji je namenjen jugoslovenskom Sokolu.

Župa Varaždin

OSNUTAK SOKOLSKE ČETE U MARTIJANCU.

Na 25. juna o. g. došli su u Martijanec br. Milan Hild, starešina Sokolskog društva Ludbreg i potstarešina župe sa načelnikom društva i zam. župskog načelnika br. Josipom Misićem radi osnutka sokolske čete.

Prisutnima, kojih je došao lep broj iz Martijanca i okoline, protumačio je brat Hild pravila, nakon čega su jednoglasno zaključili, da će osnovati četu, koja će pripasti Sokolskom društvu Ludbreg. Istovremeno jednoglasno izabrana je i otposlana župi na potvrdu uprava sa starešinom br. dr. Vučkom Vučićem na čelu.

SOKOLSKA ČETA KULJEVIĆA.

Sokolsko društvo Ivanec osnovalo je, prema želji seljaka iz Kuljevića, u tom mestu seosku sokolsku četu.

Starešina Sokolskog društva Ivanec i član župske uprave brat Rožić i prosvetar brat Borovečki rastumačili su sakupljenim seljacima cilj i zadatak Sokolstva, nakon čega je izabrana uprava sa strešinom br. Ljudevitom Težakom na čelu. U četu pristupilo je odmah šesdeset članova. Ta četa pripasti će Sokolskom društvu Ivanec.

SOKOLSKA ČETA U SRAČINCU.

Javna vežba.

U nedelju 12. o. m. priredila je četa u Sračincu prvu javnu vežbu. Bratskoj četi došli su u pohode društvo iz Varaždina sa glazbom te čete iz Trnovca, Bartolovca, Petrijanca i Vidovca. Goste je na ulazu u selo pozdravio starešina čete brat Martin Majcen, kome je na pozdravu odgovorio tajnik varaždinskog društva br. Edo Šurbek. Na lepo uređenom školskom dvorištu održan je javni nastup, na kome je vežbalo 160 vežbača raz-

nih kategorija. Domaća četa nastupila je sa decom, muškim naraštajem i članovima. Rad domaćeg načelnika brata Flajšmana pokazao je lepe uspehe. Zatim su nastupili članovi iz Petrijanca i Trnovca i naraštaj iz Bartolovca te domaći u skupinama i igrama. Od varaždinskog društva nastupili su članovi i članice u prostim vežbama i jedan odio na preči. Župu zastupali su brat Zima i sestra Stech. Mnogobrojan narod iz sela i okolice pratio je vežbe sa vidnim interesom, odobravajući nastup koji je mnogo doprineo širenju sokolske misli u ovome kraju.

Župa Zagreb

SOKOLSKO DRUŠTVO STARA GRADIŠKA.

Sokolsko društvo Stara Gradiška priredilo je 5. jula o. g. svoju prvu javnu vežbu uz obilan program, koji je, uz sudelovanje bratskih društava iz okolice, izveden na opšte zadovoljstvo.

Već je oko 3 sata popodne fanfara Vatrog. društva iz Okučana svirala kroz mesto i otišla u B. Gradišku po tamošnje bratsko društvo, koje nas je posetilo pod vodstvom brata dr. Mirka Subotića.

Dolazak bratskog društva B. Gradiška pozdravio je na sletištu brat starosta J. Fišer prigodnim i oduševljenim govorom, te je između ostalog rekao, kako je sretan da vidi svu braću zajednički okupljenu, koja su se doskora cepkala i mrzila, a eto sada, vidi se po razdraganim i oduševljenim licima, kako smo jedno, kako spadamo u jedno kolo, i da nastavimo tim putem dalje; tako ćemo se najbolje odužiti otadžbini, kralju i sokolskoj misli.

Tada je odgovorio brat dr. Subotić i pozvao braću Sokole da šire sokolsku misao i da budu njeni pobornici i branioci ne samo na javnim nastupima, nego i pojedinačno, gdegod bilo, i neka sav svoj rad posvete njenom širenju i jačanju.

Vrlo lepo se dojmila manifestacija kroz mesto naše mlade seljačke čete iz N. Varoša, u lepoj narodnoj nošnji, pod vodstvom podnačelnika br. Milana Carića.

Sve su vežbe uredno izvedene, kako proste, tako i na spravama, ali naj-oduševljenije je pozdravljen nastup k prostim vežbama podmladka, školske dece iz St. Gradiške pod vodstvom br. S. Duruma, učitelja, te iz Okučana pod vodstvom br. Jojića, učitelja.

Posle svršenog programa nastalo je narodno veselje u parku ovdašnjeg Kaznenog zavoda, koji nam je uprava ustupila i u mnogome, po svome upravniku br. Petroviću išla na ruku, da smo mogli naše goste onako lepo primiti. Slet je uspeo i u materijalnom i u moralnom pogledu.

RABLJENE SOKOLSKE SPRAVE
želi kupiti Sokolsko društvo Koška — župa Osijek. Pongde slati neposredno na društvo.

Stečaj

Za stalnog župskog prednjaka, čija bi dužnost bila, da po društvima obrazuje prednjačke zborove sa kojima bi održavao kraće prednjačke tečajeve i davao sva uputstva za tehničko vodenje sokolskog društva.

Plata ovoga prednjaka bila bi 1500 dinara mesečno sa 500 dinara mesečnog dodatka za putovanje.

Molice mora da zna teoriju sokolskog gimnastičkog sistema, da ga ume praktično primenjivati po metodičnim načelima, i da je sposoban voditi vrstu višeg ili bar srednjeg odeljenja.

Molbu, kojoj treba priložiti uverenje o položenom župskom ili saveznom prednjačkom ispitu, opis o dosadanjem sokolskom radu, kao i uverenje odnosnih vlasti o materijalnom i moralnom stanju, uputiti upravi Sokolske župe Vel. Bečkerek do 1. septembra o. g.

Kasnije prispele molbe neće se uzimati u obzir.

Sokolska župa Vel. Bečkerek:

N. Bešlić, starešina,
A. Jovanović, tajnik,
A. Pogačnik, načelnik.

Sokolsko društvo Trpanj namera-va nabaviti jednu rabljenu puhalacku glazbu od 15—20 komada glazbala. Prodavaoci neka se obrate na gornje društvo.

Svako sokolsko društvo, svaki član i svaka članica treba da nabavi

Sokolsku knjižnicu

- I. sveska: E. Gangl: O sokolski ideji.
- II. " Ing. Lado Bevc: Sokolsko prosvetno delo.
- III. " Dr. Miroslav Tyrš: Naš zadatak, smer i cilj.
- IV. " Vekoslav Bučar: Dr. Ivan Oražen.
- V. " Dr. Miroslav Tyrš: Sokolska gesla.
- VI. " Jan Pelikan: Dr. Miroslav Tyrš.
- VII. " Jan Křen: Cilj sokolskih težnje.

Svaka sveska stoji 3 Din

ORGANIZACIJA

Saveza Sokola kraljevine Jugoslavije.

U tvrdom povezu 20 Din

PUTEVI I CILJEVI

U tvrdom povezu 8 Din

Jugoslovenska Sokolska Matica

Ljubljana, Narodni dom

Telefon 25-43 / Račun poštanske štedionice Ljubljana 13.831

JOS. HAFNER zavod za umjetno vezenje

LJUBLJANA, Prisojna ulica (Tabor)

Izrađujemo sokolske zastave najjeftinije po našim ili pripisanim nacrtima, obazirajući se na propise SKJ. Molimo, tražite specijalne oferte i nacрте.

Najjeftinije zastave!

Galerija naših mož

naj krasi stanovanja, društvene prostore in dvorane!

1. Trubar	8. Gregorič	15. Gangl
2. Vodnik	9. Aškerc	16. Parma
3. Slomšek	10. Tavčar	17. Župančič
4. Prešeren	11. Levčar	18. Kersnik
5. Levstik	12. Erjavec	19. Maister
6. Stritar	13. Jenko	20. Finžgar
7. Jurčič	14. Cankar	21. Strossmayer

Velikost: 61.5 x 47.5 cm Slika 10 Din

Naročila izvršuje založništvo:

Učiteljska knjigarna v Ljubljani,
Frančiškanska ulica 6

Kroje

za člane in članice, blago za narašćajске hlače, bombažaste in volnene telovadne hlače češkoga kroja, srajce, majice in vse potrebščine si nabavite po zelo ugodnih cenah (tudi na obroke) in v dobri kvaliteti — v tovarni perila in oblek

**TRGOVSKI DOM
STERMECKI, CELJE**

Kroji se naredijo tudi po meri v lastni tvornici!

Zahtevajte specialne ponudbe!

ИНДУСТРИЈА СОКОЛСКИХ ПОТРЕПШТИНА

БРАНКО ПАЛЧИЋ ♦ ЗАГРЕБ

Кралјиче Марије 6
Добављач Савеза Сокола кралјевине Југославије

Брзојавни наслов: „Трикотажа“ Загреб • Телефон интерурбан 26-77

Израђујем све врсте соколских потрепштина за јавни и излетни наступ свих категорија нашег чланства и то тачно према пропису Савеза Сокола кралјевине Југославије. Слике у оригиналним бојама прописних одећа налазе се у књизи „Организација Савеза СКЈ“. — Захтевајте цене и проспекте. — Цене врло умерене, а за тачну и солидну изразбу јамчим.

KLISEJE

vseh vrst po fotografijah ali risbah izvršuje najsolidneše klišarna ST-DEU LJUBLJANA DALMATINOVA 13

Гранд Хотел „Петроград“

преко пута железничке станице

БЕОГРАД

Hotel - Pension

Vlastito kupalište „JADRAN“ SUŠAK potpuno renovirano Pod novom upravom

Preporučuju se vlasnici M. V. KUNDIĆ

Za izvršitev modernih portretov ter vsakovrstnih fotografičnih slik, kakor: skupin, povečav, interjerjev itd. se priporoča

Fotografični atelje »VIKTOR«

LJUBLJANA, Knafljeva ulica šte. 4 (nasproti Narodni tiskarni)

Творница гимнастичких и спортских справа

J. ОРАЖЕМ

Добављач Савеза Сокола кралјевине Југославије

РИБИЦА (Долењско)

Израђује све соколске вежбачке справе, опреме читавих друштвених и школских вежбачона, спортске потрепшине за лаку атлетику, справе за летна вежбалишта, кулалишта и бапне, луданке, справе за лезу итд. Израда савршена и елегантна, по служба најсолиднија, цене најумереније. — Илустровани сеник бесплатно.

ОСНОВАНА 1881. ГОДИНЕ